

SECȚIUNEA IV: INTERGRAREA ECONOMICĂ ȘI COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

IMPACTUL COVID – 19 ASUPRA SCHIMBĂRII/FORMATĂRII AFACERILOR

CÎRNAȚ MARIA, studentă, EMREI-191

Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, or. Chișinău, str. Bănulescu- Bodoni, 61
e-mail: maria.cirnat.2000@gmail.com

***Abstract:** The COVID - 19 pandemic represent a global crisis, which affect every country. The epidemic has the potential to create not only health crises, but also social, economic and political crises, which are very damaging, and will leave deep scars. Small and medium-sized enterprises and multinational companies suffer and, in some some cases, are halting. In this article we examine how the pandemic affects businesses around the world, based on real examples.*

***Key words:** COVID – 19, global crisis, business, economic shock.*

JEL CLASSIFICATION: M21

INTRODUCERE

Pandemia de coronavirus reprezintă criza globală de sănătate definitivă pentru timpurile noastre. De la apariția sa la sfârșitul anului 2019, virusul s-a răspândit pe toate continentele, cu excepția Antarcticii. Zilnic, în Africa și America de Sud crește numărul de cazuri raportate, iar Europa a devenit epicentrul acestei pandemii, în prezent fiind înregistrate mai multe cazuri zilnice decât erau în China în momentul apogeului epidemiei sale. De asemenea și în Republica Moldova această pandemie a făcut ravagii, un număr prea mare de pacienți raportat la numărului populației. Statele sunt implicate în cursa de încetinire a ritmului de răspândire a bolii provocate de virus prin testarea și tratarea pacienților, prin urmărirea parcursurilor contactelor pe care le-au avut cei infectați, prin limitarea călătoriilor, instalarea carantinei și anularea evenimentelor care ar implica mulțimi de oameni, precum evenimente sportive, concerte, dar și lecțiile din învățământul secundar și cel superior. Amenințarea din ce în ce mai mare a virusului, afectează companiile și comunitățile de investitori din întreaga lume. Natura globală și interconectată a mediului de afaceri din ziua de astăzi prezintă un risc important de întrerupere a lanțurilor de aprovizionare globale, care poate produce pierderi importante de venituri și poate afecta negativ economia globală.

Obiectivele prioritare al acestei cercetări sunt:

- analiza situației pandemice și influența acesteia asupra afacerilor;
- ilustrarea ideilor reușite de a transforma afacerile, implicând noile standarte legale;
- examinarea mediului de afaceri internațional inclusiv și cel din Republica Moldova, prin consultarea surselor din literatura de specialitate;

Ca obiect de studiu al acestei cercetări îl constituie afacerile și pandemia COVID – 19. Ca metode de cercetare, s-au folosit analiza conceptuală, de asemenea analiza și sinteza datelor ce țin de evoluția afacerilor atât la nivel global, cât și la nivel național și anume situația economică din lume sub impactul pandemiei.

1. PREZENTAREA GENERALĂ A SURSELOR BIBLIOGRAFICE UTILIZATE

Comisia Europeană susține că creșterea reală a PIB-ului în 2020 ar putea scădea cu mult sub zero sau poate fi substanțial negativă ca rezultat al COVID-19 și un răspuns economic coordonat al instituțiilor UE și al statelor membre este esențial pentru atenuarea repercusiunilor economice. [1, p.3]

Acest șoc afectează economia pe diferite canale:

- Șocul rezultat din contracția inițială a Chinei în primul trimestru al anului 2020;
- Șocul ofertei pentru economia europeană și globală care rezultă din perturbarea absențelor lanțurilor de aprovizionare de la locul de muncă;
- Șocul cererii pentru economia europeană și globală cauzată de consumul mai mic;
- Cererea și impactul negativ al incertitudinii asupra planurilor de investiții;
- Impactul constrângerilor de lichiditate pentru firme. [2, p.3]

Potrivit Expert-Grup, Centrul Analitic Independent din Republica Moldova, marea majoritate a afacerilor se confruntă deja cu o scădere drastică a vânzărilor și a veniturilor din cauza imposibilității de a desfășura activitatea obișnuită. În plus, unii actori nu au o protecție socială în situații de criză. [1, p.3]

REZULTATELE OBTINUTE VIZAVI DE UNELE ASPECTE ÎN LEGĂTURĂ CU SITUAȚIA AFACERILOR ÎN PLINĂ PANDEMIE DE COVID - 19

Problemele cheie care stau la baza schimbării și reformatării afacerilor sunt:

- Acces redus la clienții actuali și potențiali clienți;
- Reducerea semnificativă a călătoriilor de afaceri;
- Amânarea, sau reducerea angajărilor de personal nou chiar și disponibilizarea anagajaților în unele cazuri;
- Trecerea angajaților din cadrul unor întreprinderi în șomaj tehnic.

Fiind o situație în plină evoluție, una rapidă și imprezvizibilă, economiștii nu au oferit date certe privind efectele exacte care vor fi resimțite pe piețele financiare. Conform datelor Organizației pentru Cooperare și Dezvoltate Economică (OCDE), economia mondială va înregistra cea mai scăzută valoare a creșterii economice din 2009. Experții OCDE au revizuit prognoza de creștere pentru 2020 la doar 2,4%, față de 2,9% precum arătau datele prezentate în noiembrie 2019.

Bain's Situational Threat Report (SITREP) Index

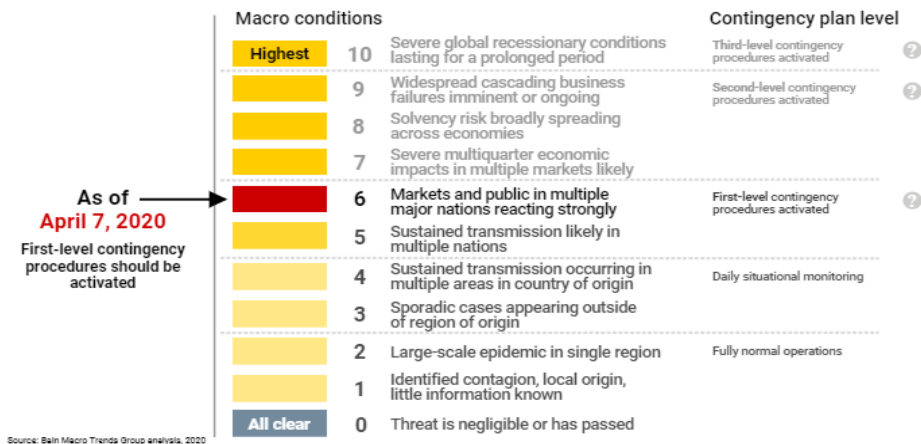

Fig.1 Evaluarea efectului coronavirusului asupra afacerilor globale

Sursa: Indicele raportului de amenințare situațională a companiilor; <https://www.bain.com/insights/defending-consumer-products-companies-against-covid-19/?fbclid=IwAR01rjSAoivscAyNxRkDW20UZkxLSd6O5s8O8EcRTAC3DGyp19wJQdkAqJ4>

La acest nivel de amenințare, întreprinderile ar trebui să adopte proceduri de urgență la primul nivel (într-un plan cu trei niveluri). Aceasta poate include amânarea investițiilor și activităților non-strategice și ajustarea planurilor de capacitate, în concordanță cu o recesiune iminentă de scară modestă și de scurtă durată.

Potrivit studiului PwC România HR Barometru privind impactul COVID-19 asupra afacerilor din România:

- 18% dintre companiile chestionate anticipează o reducere a veniturilor de până la 20% ca urmare a impactului pandemiei COVID-19 asupra afacerilor, în vreme ce majoritatea acestora (65%) nu a făcut încă evaluări;

- Alți 6% dintre respondenți au estimat o scădere a veniturilor între 20-50%, 2% consideră că diminuarea va fi între 50-80%, în timp ce 9% nu se așteaptă la o reducere a veniturilor;
- Dintre sectoarele economice care se așteaptă la o diminuare a veniturilor de până la 20% se detașează cu un procent mare de răspunsuri transporturile (75% dintre respondenții din acest sector au dat acest răspuns);
- De asemenea, 25% dintre companiile chestionate din industria auto (producători și distribuitori) consideră că scăderea veniturilor va fi de până la 20%;
- Aceeași estimare a fost făcută de 22% dintre companiile respondente din servicii financiare, 21% din bunuri de larg consum (distribuție, logistică) și 20% din energie;
- ”Primele sectoare care resimt impactul pandemiei sunt cele care depind de mobilitatea persoanelor: transporturi, ospitalitate, turism. Însă efectele negative se vor transmite treptat către alte domenii de activitate pentru că toate industriile sunt interconectate. [1, p.1]

Pentru limitarea interacțiunilor în contextul COVID-19, respondenții au luat următoarele măsuri: 81% au anulat evenimentele interne și externe; 79% au limitat călătoriile externe; 72% au limitat călătoriile interne; 55% au limitat evenimentele interne și externe; 24% au aplicat lucrul în ture pentru evitarea aglomerației. [4, p.2]

În condițiile Republicii Moldova, care a intrat într-o stare de urgență de circa 60 de zile, perioadă maximală prevăzută de normele legislative, transformarea afacerilor în mediul online este unica metodă fiabilă prin care pot ajunge la o audiență caldă. În 2020 se pronostichează o creștere a numărului de utilizatori online până la 92-95% față de actuala cifră de 89%, respectiv este mult mai ușor de a capitaliza interesul clienților, doar ajungând în mediul lor.

Din cauza închiderii frontierelor și a anulării circulației transporturilor, activitatea agențiilor de turism și-a pierdut sensul. Toate acestea sunt în pauză tehnică. [11]

Multe fabrici de confecții din Moldova s-au confruntat cu un deficit grav de mijloace financiare. Din luna martie, comenzile în industria textilă s-au redus cu 35-60%, în special pentru producerea mărfurilor destinate piețelor angro din România, Italia, Spania și Franța. La multe fabrici se atestă întârzieri de livrări. Din această cauză, s-au micșorat foarte mult volumele de producție, iar productivitatea a scăzut deja cel puțin cu 15-30%. [16]

Ce țin de marile companii, cele ce asigură cu locuri de muncă mii de oameni, își reduc din activitate, dar încearcă să se mențină pe piață. Aproximativ 90% din cei ce activează în domeniul HoReCa și-au sistat activitatea și au intrat în șomaj tehnic. Industria automotive activează la un radament de nici 30%. Antreprenorii se arată rezervați în pronosticuri, dar constată situația de impas și solicită ajutorul statului.

Potrivit datelor Asociației Restaurantelor și a Localurilor din R. Moldova, sectorul HoReCa constituie circa 4% din toată economia țării. Doar în Chișinău sunt înregistrate între 1500 și 1800 de restaurante, hoteluri și locuri de agrement.

În afară de domeniile care au fost menționate, suferă și vânzătorii de îmbrăcăminte și încălțăminte, de produse chimice de uz casnic, service-urile auto, companiile care se ocupă de arendarea bicicletelor și automobilelor în parcuri, cabinetele stomatologice, agențiile organizatoare de evenimente ș.a. La multe companii – agenții de publicitate, companii de logistică, agenții imobiliare – s-a redus brusc volumul de muncă. O parte a businessului a trecut la munca la distanță prestând servicii online cu livrare prin curier, însă productivitatea muncii, potrivit estimărilor asociațiilor de business, s-a redus cu cel puțin 30-40%.

Legislația muncii din Moldova este destul de aspră și nu lasă business-ului manevre pentru a reduce povara la achitarea salariilor.

Organizațiile de microcreditare, la fel ca și multe bănci, oferă în această perioadă înlesniri pentru afaceri. Antreprenorii au fost scutiți pe o perioadă de trei luni de plata dobânzii la credite. De asemenea în unele grupuri din rețelele sociale, antreprenorii își propun să facă schimb de servicii sau își propun propriile servicii în mod gratuit – consultanță, design, marketing etc. A apărut și un catalog al produselor și serviciilor online din Republica Moldova.

Producția de petrol și de oțel din China se află în scădere și au o reducere de 70% a zborurilor interne. Activitatea industrială este redusă semnificativ din cauza indisponibilității muncitorilor, iar unele fabrici au fost închise, în toate provinciile Chinei.

Pandemia COVID-19 a provocat schimbări fundamentale în obiceiurile consumatorilor, în dezvoltarea afacerilor și în liniile globale de aprovizionare. Este un moment crucial în istorie, virusul accelerează schimbările și tendințele, iar globalizarea are de suferit. Țările în curs de dezvoltare suferă cel mai mult. Nevoile în Africa, America Latină și Orientul Mijlociu sunt mai mari decât capacitatea instituțiilor internaționale de a le satisface.

CONCLUZIE

Virusul COVID - 19 a creat o criză economică mondială ce a dus la schimbarea și reformatarea urgentă a afacerilor într-un alt regim, prin diverse metode. Prin cercetarea dată s-a obținut o imagine reală despre gravitatea problemei și contribuția pe care aceasta o are în economia globală. Modelul de afaceri din Moldova, dar și din lume ar putea să se schimbe totalmente. Trecerea la comerțul online, renunțarea la multe servicii, reorientarea – toate acestea sunt realitatea care ne așteaptă în viitorul apropiat. Important e să se acorde susținere maximă companiilor care desfășoară activități independente și mici, care au posibilități de manevrare limitate. Pentru a combate răspândirea coronavirusului și căderea economică a Republicii Moldova este necesar gândirea unui set de măsuri bine punctate, iar cooperarea strânsă între toții actorii relevanți este esențială.

BIBLIOGRAFIE:

1. Manager Express „Studiu PwC privind impactul COVID-19 asupra afacerilor ” 16 martie 2020
2. Adrian Lupușor, Dumitru Pîntea, Sergiu Gaibu „ Document de politici privind măsurile ce ar putea fi întreprinse de autorități pentru atenuarea impactului în contextul crizei Covid-19 asupra economiei naționale” 2 aprilie 2020. Disponibil: file:///D:/EMREI191/semestrul%202/Macroeconomia/COVID-19_Cum_salvăm_economia_națională_și_pregătim_terenul_pentru_o_relansare_post-criză_2.pdf
3. EUROPEAN COMMISSION - Coordinated economic response to the COVID-19 Outbreak
4. <https://www.bain.com/insights/defending-consumer-products-companies-against-covid-19/?fbclid=IwAR01rjSAoiVscAyNxRkDW20UZkxLSd6O5s8Q8EcRTAC3DGyp19wJQdkAqJ4>
5. Radio Free Europe/Radio Liberty © 2020 RFE/RL „Munca de la distanță și alte „strategii” pentru situații de criză”
6. Natalia Melnic, Nicolai Paholnițchii – 25 martie 2020 „ Lovitură asupra businessului. Coronavirusul

Coordonator științific: DODU-GUGEA LARISA, dr., conf.univ.
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, or. Chișinău, str. Bănulescu- Bodoni, 61
Email: dodu-guea.larisa@ase.md